

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Sabbato. Et vos inhonorastis me. Si cum nostris vitiis nostræ virtutes
comparentur, plus nostris vitiis inhonoratur Dominus, quàm nostris
virtutibus honoretur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

mur, cum consuetudini violenter resistimus, & desideria perversa calcantes, contra hanc, seu nobis libertate ingenta vendicamus.

Videit etiam debet in 2. parte, Sabbatum sanctum, ubi hęc declaratur Veritas:

Nemo libertior quam qui minas est liber.

Et in hac 4. parte, Feria 4. & 5, Hebdomadae 24.

S A B B A T O.

DE CHRISTO A NOBIS ETIAM MAGIS INHONORATO QVAM HONORATO.

Et vos inhonorastis me. Joann. 8.

VERITAS PRACTICA.

Si cum nostris vitiis nostrę virtutes comparentur, plus nostris vitiis inhonoratur Dominus, quam nostris virtutibus honoretur.

RATIO hac est inter alias, quod nostra vitia sint magis mera vitia quam sint nostra vera virtutes.

Sed meris vitiis magis inhonoratur Dominus, quam his honoratur virtutibus qua non sunt mera virtutes.

Ergo & certa Veritas, & ad fugam vitiatorum, ac virtutum praxim peropportuna.

I. P U N C T U M.

Sap. 2.

QUOD se facturos impii contra Iustum in libro Sapientię iactabant: Contumelia & tormento interrogemus eum, ut sciamus reverentiam eius, & probemus patientiam illius: hoc in Evangelico apparet textu, Iudeos contra Dominum contumeliam praestitisse. Quid enim gravius ad contumeliam & tormentum quam quod illi audent oblatrare: Nonne benedicimus nos quia Samaritanus es tu, & demonium habes? Quid vero mitius quam quod respondet Dominus: Ego demonium non habeo, sed honorifico Patrem meum, & vos inhonorastis me. Quam Christi patientiam & mansuetudinem sic apte declarat sanctus Chrysostomus: Vis oportebat Dominum eos docere, & contra eorum superbiam invehiri, aspererat: ubi vero exprobrantes suffere, multa mansuetudine utebatur, ut scilicet disceremus qua ad Deum pertinent vindicare: qua vero ad nos,

despicere. Sic & sanctus Gregorius; Ecce injuriam suscipiens Dete, non contumeliosa verbarum respondet: etiam a proximo contumeliam accipis, etiam eorum vera mala tacere debes, ne ministerium iusta correptionis in arma vertatur furoris. Quali diceret, cave iram dum arguis proximum, ne sit ira tua gravius malum, quam bonum esset tunc peccantem argueris, neve plus tuo Christum inhonores vitio, quam virtute honores. Sic enim est, si diligenter advertamus, non solum quando zelus in iram transit, sed universim, Si cum vitiis nostris nostra virtutes comparentur, plus nostris vitiis inhonoratur Dominus quam virtutibus honoretur: Quod sane est non leviter expendendum. Et cum multis posset demonstrari rationibus, tum haec videtur commodior, quod si diligenter nostra dissecutiamus opera, sive quae mala sunt, sive quae dicuntur bona, reperiemus verè dicitur à sancto quodam vito, Nostra bona, nec esse merè nostra, nec merè bona; Nostra autem mala, & merè esse nostra & merè mala.

De primo quidem patet ex fide, quantum ad illam partem qua nostra dicuntur bona, non esse merè nostra, nam plus gratiae debentur sine qua nihil quidquam possumus, quam nostrae cujuscumque operae. Non enim sufficientes sumus ex nobis tanquam ex nobis aliquid cogitare, sed nostra sufficientia ex Deo est; Unde cum Propheta debemus omnes id profiteri, omnia opera nostra operatus es nobis, Domine Deus nos-

ter.

Quoad alteram verò partem, quod non sint merè bona propter imperfectam quam habemus operam, sic competum hoc habuit & restatum reliquit Divus Hieronymus, ut sciret dicitur,

erit, quod maxima & tota nostra perfectio sit imperfectio nostra cognitio. Vide in 3. parte, Dominica 7. ubi hæc habetur Veritas:

Qua ratione fit ut plures dici possint malæ quam bonæ arbores, eadem prioris fiet, ni caveas, ut mala potius quam bona sis arbor.

Hæc autem ratio est quod idcirco plures dici possint malæ quam bonæ arbores, quia cum bonum sit ex integra causa, malum autem ex quovis defectu, facilius est in opere reperiri defectum quam integram causam. Neque enim solum si desit aliqua ex quatuor quæ ibi recensentur causæ necessariæ ad bonum aliquod opus, bonum esse opus desinet, sed tamen omnes adessent causæ, cum & ipsæ suos habere possint nocivos, tot erunt in opere bono defectus, quot erunt in sua integritate boni, deficientes causæ; quod quam sit multis commune satis hæc probant Scripturæ verba, *Non est qui faciat bonum, non est usque ad unum*, id est, tam pauci sunt ut vix unus coram Deo censatur: quod & alibi, stupendo refertur dicendi modo: *Et facti sumus* inquit Ihoias, *ut immundus omnes nos. & quasi pannus menstruatus, universa justitia nostra. & cecidimus quasi folium universi. & iniquitates nostra quasi ventus abstulerunt nos.* Id est, quasi nihil boni nobis restaret, quocum possemus præsentari Deo. Nonne hoc ipsum est quod uni ex illis angelicis viris dicitur: *Scio operatua quia nomen habes quod virtus & mortuus es. Esto vigilans, & confirma cetera quæ mortuura erant: Non enim inveni opera tua plena coram Deo meo.* Pavenda sane verba.

Jam vero locus planè habet de nostris vitiis quæ merè nostra sunt & merè vitia, Nam primò quantumcumque nos ad illa dæmon impellat, & quæcumque nobis à mundo proponantur illecebræ, sola nostra culpa est, solum est nostrum vitium. Quod sic egregiè S. August. de peccatore culpâ à se in aliud transference: *Ad manû*, inquit *Satanam habet quem accuset. Satanam facit, dicit, ipse mihi persuasit, quasi satanas habeat potestatem cogendi. Assensum suadendi habet: Sed si satanas loqueretur, & taceret Deus, haberes unde te excusares: modo aures tuæ posite sunt inter monentem Deum & suggerentem serpentem: quare huc sectantur, hinc advertuntur? Non cessat satanas suadere malum, sed nec Deus cessat suadere bonum. Satanus autem non cogit intrusum: IN*

Hancusue Pars quarta.

TUA POTESTATE EST CONSENTIRE, AUT NON CONSENTIRE. Tum paucis interjectis: Deinde multi non accusant satanam, sed accusant satum. Fatum meum me duxit, dicit. Quæris ab illo quid sit fatum, & dicit, stella mala. Quæris ab illo quis fecit stellas quis ordinavit stellas? Non habet quid tibi respondeat nisi Deus. Restat ergo ut si ve per transennam, si ve per cannam longam, si ve per proximum, Deum accuset: & cum Deus puniat peccata, Deum facit auctorem peccatorum suorum. Non potest enim fieri ut puniat quod fecit. Punit quod facit ut liberet quod fecit. Aliquando autem missis omnibus omnino directè eunt in Deum, & quando peccant, dicunt, Deus hoc voluit: & si nollet Deus, non peccarem. Ergone ad hoc monet Deus, ut non audiatur ut non peccet, sed accusetur quia peccat?

Hæc ad verbum S. ille Doctor qui & aliud quod hic restat explanandum, nempe vitia nostra merè esse vitia, sic paucis quidem sed aptis exponit verbis dum quæ à Psalme Regio dicuntur *inconsa igni & effossa quæ à facie Dei peribunt*, ait esse peccata, quæ sicut omnino pereunt à facie Dei, nihilque prorsus ex illis restat quod non succendatur vel effodiatur, sic aliud in illis planè non est quam merum malum, nam si quid aliud esset non periret sed servaretur, at verò tota pereunt: *Succensa*, inquit, *igni sunt quæ facit malè ardens cupiditas, & effossa sunt quæ facit malè jacens timiditas. Hinc enim peccata omnia aut cupiendo, aut timendo.* Q. d. sicut inde peccata sunt omnia, quod quis vel malè cupiat vel malè timeat, ita cum quis malè cupit aut timet, omne id peccatum est, & merum vitium; licet res in se quam cupit non sit malè, licet non malo, vel etiam bono sine quid cupiat, si quid tamen inordinatè, si divitias si honorem si voluptates ardentius cupiat, cupiditas ista vitium est, & merum vitium quod nihil boni contrahit ex quo vis adjuncto bono, cum ut supra dictum est, nil sit bonum nisi ex integra causa, malum verò ex quovis defectu, nec si fiant mala ut bona evemiant, mala unquã esse desinent, ut habetur expressè declaratum in 1. parte, die 2. Januarii.

II. PUNCTUM.

SED meri vitii magis inhonoratur Dominus, quam his honoratur virtutibus quæ non sunt mera virtutes. Nam quod dicitur simpliciter fieri, magis dicitur fieri quam quod vocant, secundum quid. Simpliciter enim fieri perinde est ac totaliter, omni-

Ps. 79.
In Ps. 38.
Ps. 64.
Ann. 3.
Cm. 7.
Ps. 91.

Ps. 79.
In Ps. 38.

omnino, & ex toto fieri: Secundum quid verò, quod ex aliquali tantum parte fit: unde quantum à parte totum differt, seu quantum est majus totum sua parte, tantò magis dicitur fieri quod fit, simpliciter & ex toto, quam quo secundum quid & ex parte: ac propterea in Scripturis idem est ex simplici vel ex toto aliquid corde fieri.

Sic autem meris vitis in honoratur Dominus ut simpliciter & omnino illis in honoretur, nec fit quidquam in vitio quo non in honoretur cum alioquin non esset merum vitium, si quid in illo esset quo coleretur Dominus, aut dicendum esset esse aliquid in vitio quod placeret Deo, quò quid scelestius blasphemia cogitetur? Nam similiter odio sunt Deo impius, & impietas ejus, ut ait Sapiens,

Sap. 14.

Quemcumque porro virtutes quæ meræ non sunt virtutes, honorem Domino deferre videntur; aut nullus reverà est ille honor, aut ex parte tantum est, sicut ipsæ virtutes, ex parte tantum sunt & non totæ virtutes. Cum enim non sint meræ seu puræ virtutes, profectò simul cum illis oportet aliquid aliud esse permixtum quod non sit virtus sed vitium sicut si aurum vel argentum non esset purum, quod alio infuscaretur metallo, sic planè non est pura humilitas, quia non nihil habet superbiæ: non est mera mansuetudo, quia nonnullas simul habet inordinatas commotiones animi. Non est simplex charitas, quia quærit quæ sua sunt, & sic de cæteris: Unde illud aperte patet quod qua parte virtutes à perfecta virtute deficiunt in oppositum sibi vitium, eadem profus deficiunt ab honorando Domino, qui tantò minus à virtute honoratur, quantum minus est mera virtus &

3. Cor. 6.

quantò magis habet oppositi vitij, *Qua enim participatio iustitiæ cum iniquitate? aut qua societas luci ad tenebras? propter quod separamini dicit Dominus, & immundum ne tetigeritis.* Noane olim propterea cum quid offerendum Deo esset, tam singulariter commendabatur, nihil ut ulla esset parte mancum, vel mutilum vel maculatum vel non integrum, ut nihil potius offerendum esset, quam non esset, sanum & integrum quod offerretur? *Si maculam, inquit, habueris non offeretis, neque erit acceptabile. Homo qui obtulerit victimam, immaculatam offeret ut acceptabile sit omnis macula non erit in eo.*

Levit. 22

O quam verè dictum à Propheta de bonis non tantum temporalibus, sed multò magis de spiritualibus: *Iniquitates vestrae declinaverunt hæc, & peccata vestra prohibebunt bonum à vo-*

Is. 3.

bis. Quid enim nobis melius quàm si à nobis Dominus virtute coleretur? Quid autè hoc bonum impedit quàm vitia quæ se virtutibus inferunt?

III. PUNCTUM.

Sicut nostris igitur vitis nostra virtutes comparentur, plus nostris vitis in honoratur Dominus, quam nostris virtutibus honoratur. Quia quod Dominum in honorat, merum est vitium, merum est malum, merum est dedecus: Quod autem illum honorat, non est mera virtus. Non est honoris sincera species, non est quam puram & simplicem vocamus obsequantiam. *Magis honorasti filios tuos quam me!*

1. Reg. 10.

Honorabat cerè Dominum multis virtutibus Heli Sacerdos cui sic Dominus loquitur, sed quia naturali quodam vitio nimis indulgebat suis filiis, tantò minus honorare Dominum dicitur quantum magis colebat filios, quin & suo illo vitio magis in honorabat Deum quàm suis illum virtutibus honoraret, nam in consequenti sermonis textu non modo se Deas minus honoratum conqueritur, sed & contemptum asserit dicens: *Quicumque glorificaverit me, glorificabo eum; qui autem contemnit me, erunt ignobiles.*

Quæ quidem omnia plurimum confirmantur hoc vulgari discursu: Quando de honore reddito vel negato agitur, seu quod idem est, quando de gravitate vel levitate injuriæ circa honorem illatæ quæstio proponitur, spectanda est maxime ratio seu conditio Personarum, quæ reddunt aut recipiunt honorem vel injuriam. Quanta est enim unius ab altera personæ distantia, tantum esse honoris vel injuriæ reputatur incrementum vel decrementum; opposito tamen in utriusque modo. Nam quantum est inferior persona quæ alteri defert honorem, tantò inde magis decrescit honor; cum è contra tantò magis crescat injuria, quantum est persona inferior quæ injuriam inferit nec cerè liceret servo suum in idem vei bis compellere Dominum quibus Domino suum licet urgere servum; aut profectò non esset par utriusque injuria.

Quibus ita propositis, sicut nemo ne scit quanta sit inter Deum & hominem distantia, sic planè omnibus patet quantum hinc decrescat honor qui à nobis tanto intervallo inferioribus per virtutes exhibetur Deo tam potenti, tam excelso, tam glorioso: Contra verò quantum inde crescat quæ à nostris injuria vitis tan æ inferretur Majestati. Unde licet ex æquo cum meris nostris

vitiis

vitii meræ nostræ virtutes essent, tamen ex longo illo quod interest inter Creatorem & creaturam intervallo, nunquam posset nostra virtus tantum honoris afferre Deo, quantum nostris auferretur vitiiis: Quamto id ergo verius, & quamto id magis deplorandum cum virtutes nostræ non sint ita virtutes, neque ita nostræ, sicut nostræ sunt & mera vitia?

Quid, quod probatissimi docent Authores tantam esse vel unius peccati lethiferi malignitatem, ut in lance divini iudicii posita præponderet omnibus omnino virtutum actibus, ac quibusvis Sanctorum omnium bonis operibus, propter allatam scilicet rationem, quod quidquid pura possit in honore Dei creatura præstare, non tanti possit fieri, quanti quod contra ejus honorem ipsa peccet creatura. *Quid enim mirum, inquit, si creatura Creatorem colat? sed quod ipsum offendat; hoc est quod ipsi obstupescant: cæli! Nunquid & servo suo Princeps multum debebit si ab illo colatur? at si fortè con-*

temnatur, & ab illo præfertim quem singularibus sibi demereri volebat beneficiis, potestne quidquam accedere Principi gravius?

Sic Lessius, sic Salianus citatis locis & alii *Less. de perfect. div. l. 13. c. 26, Sal. sr. de tim. Dei l. 2. c. 10.* quorum sententia sic nostram corroborat veritatem, ut si tamen eorum deesset sententia, non desineret nostra veritas, quæ non tantum ex varia qualitate personarum comprobatur, sed multo magis ex disparitate virtutum cum vitiiis, unde illud ad profectum accedat facilius ut qui humanam nostram naturam non possumus nec debemus cum divina coæquare, de nostris potius adaugendis virtutibus, & diminuendis vitiiis cogitemus, ut si fortè virtutes non superent vitia, ne à vitiiis saltè superentur, neque nobis unquam possit objici quod quàm mera sunt nostræ vitia non sint tam meræ nobis virtutes, *Non 1. Cor. 8. in fermento veteri, neque in fermento malitia & nequitia: sed in azymis sinceritatis & veritatis.*

DOMINICA XX.

POST PENTECOSTEN.

DE FILIO CVJVS DAM REGVLI SANATO A CHRISTO DOMINO.

Erat quidam Regulus cuius filius infirmabatur Capharnaum.

Joann. 4.

VERITAS PRACTICA.

Potentes potenter tormenta patientur: & fortioribus fortior instat cruciatio. Sap. 6.

RATIO, qua de presenti etiam vita veritatem probat, hac est, quod illis fortior instat cruciatio qui minus parati sunt ad illam subeundam.

Sed Fortiores prout hic intelliguntur, minus parati sunt ad cruciacionem subeundam.

Ergo & fortioribus fortior instat cruciatio: quibus propterea diligentius prospiciendum est.

I. PUNCTUM

QUALISNAM certò hic esset Regulus cuius filius infirmabatur, non constat apud Authores: quis vox illa Regulus variis sumitur significatis. Primò enim dici posset virum fuisse nobilem qui potentiam, divitiis, magnificentia, vel quibusvis nobilitatis insignibus se præstantem redderet & eximium. Nam Græci tales vocant regios seu regales & regulos, id est, insignes & illustres.

Secundò non est minus probabile quod alii volunt sic dictum Regulum quasi regium, seu quasi aulicum & palatinum, quod de familia esset Herodis Regis Galilææ.

Q 2

Tertio